

Vårt datum	Vårt Dnr:
2015-11-09	85.15
Ert datum	Ert Dnr:
2015-08-20	85.15

SACO
Box 2206
103 15 Stockholm

En stärkt yrkeshögskola – ett lyft för kunskap (Ds 2015:41)

Yrkeshögskolans bidrag till näringslivet behov av teknisk kompetens är betydande, och utbildning bedrivs inom ett stort antal områden.

- Sveriges Ingenjörer välkomnar därför utredarens förslag att möjliggöra en större långsiktighet i utbildningsverksamheten.

Vi delar utredarens uppfattning att möjligheten till att den större kontinuiteten ökar betydelsen av myndighetens tillsyn och kvalitetsgranskning.

- Sveriges Ingenjörer ser därför positivt också på de föreslagna åtgärderna för att garantera utbildningsanordnarnas kompetens samt att tydliggöra myndighetens tillsynsuppdrag.

Frågan om tillträdesregler är komplex, och vi avstår från att kommentera den annat än för att ge vårt stöd till tanken att yrkeshögskoleutbildning ska kunna vara ett alternativ även för den som kommer direkt från gymnasieskolan.

I skrivelsens avsnitt om tillsyn och granskning (5.3) uttrycks oro över att arbetslivets engagemang ibland är svagt och att brister finns i möjligheten att få tillgång till (utlovad) LIA, eller att kvaliteten i denna är tveksam.

Visserligen poängteras att en majoritet av utbildningarna trots allt fungerar väl, men i en mer kontinuerligt upplagd utbildning ökar risken för att utbildningsanordnare glider längre ifrån det arbetsliv som ska utgöra garanten för att det finns ett faktiskt behov.

Detta yrkeshögskoleutbildningarnas signum får inte gå förlorat om de ska kunna attrahera studenter och fylla sin funktion. En utveckling vi inte vill

se, är den där en anordnare säljer sin utbildningsidé till en bransch utan annat inflytande och ansvar än att ge sitt passiva samtycke.

Den större kontinuitet som förslagen möjliggör ställer än högre krav på att de företag som ytterst är beställare engagerar sig i utbildningarna, och löpande tar ansvar för att behovet finns och tillgodoses genom den aktuella utbildningen. Detta fordrar samtidigt att Yrkeshögskolemyndigheten har förutsättningar för att granska utbildningarna i detta avseende.

- Förslaget på att tydliggöra kraven en fungerande LIA är ett steg i den riktningen.
- I kommentaren till ovan nämnda förslag sägs att det ”redan vid prövningen av om en utbildning ska få ingå i yrkeshögskolan [bör] klarläggas om utbildningsanordnaren och arbetslivet tar sitt ansvar för utbildningen. Skrivningen är central, och vår uppfattning är den bör komma till tydligare uttryck i författningsförslagen.

Under den tid yrkeshögskoleutbildning har bedrivits, har Sveriges Ingenjörer kunnat konstatera att marknadsföringen av dessa inte har varit förskönade från en kreativ användning av vissa nyckelord i syfte att attrahera sökande. Vi är inte förvånade över att ett av dessa ord är ”ingenjör”. Det har helt enkelt ett starkt positivt signalvärde för såväl studenter som företag.

Här ser vi dock ett problem, som självfallet inte har något att göra med att de sökande vill bli ingenjörer. Problemet uppstår när benämningen används enkom för att öka intresset för en viss utbildning.

Till skillnad från de ingenjörsutbildningar som anordnas i högskolan, och nu även i gymnasieskolan, saknas för yrkeshögskolan en definition – en specifikation om man så vill – av vad som kännetecknar en sådan utbildning. Vi utesluter inte att detta kan gälla även andra utbildningar, men vi begränsar oss av naturliga skäl till just dessa.

Avsaknaden av en för samtliga utbildningsanordnare gemensam definition leder till en osäkerhet om vad en sådan utbildning kan eller bör innehålla och vilka arbeten de kan eller bör leda till. Detta riskerar i sin tur att skapa ett trovärdighetsproblem som drabbar både utbildningsanordnare, företag och studenter.

I yttrandet över [Ett fjärde år i gymnasieskolan](#) (SOU 2013:53), föreslog Sveriges Ingenjörer den alternativa lösningen att yrkeshögskolan istället skulle ta fasta på benämningen *tekniker* för att profilera dessa utbildningar, och genom utbildningarnas utformning och innehåll ge denna en kvalitetsstämpel som borgar för framtida anställningsbarhet. Vi misstänker att det

vore minst sagt svårt att få gehör för detta idag, men det betyder inte att problemet är löst – eller att det alternativet skulle vara uteslutet.

- Sveriges Ingenjörer föreslår därför att särskilda krav tas fram, till kvalitet och innehåll utvärderingsbara av myndigheten, för vad som ska känneteckna en ingenjörsutbildning inom Yrkeshögskolan.

SVERIGES INGENJÖRER

Peter Larsson
Samhällspolitisk direktör

Olle Dahlberg
Utredare